

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: ΟΙ ΑΠΑΡΧΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΤΕΡΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

A. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης A με αυτά της στήλης B.

ΣΤΗΛΗ A	ΣΤΗΛΗ B
A. Τζορτζ Ουάσινγκτον	1. Γάλλος διαφωτιστής, από τους πρωτεργάτες της Εγκυκλοπαίδειας
B. Λουδοβίκος ΙΣΤ΄	2. Συνέδριο της Βιέννης
Γ. Ντ΄ Αλαμπέρ	3. Κοινωνικό συμβόλαιο
Δ. Ρουσό	4. Διάκριση εξουσιών
Ε. Τζον Λοκ	5. Πρώτος πρόεδρος των Η.Π.Α.
Στ. Μοντεσκιέ	6. Συγκάλεσε τη συνέλευση των τάξεων
Z. Βολτέρος	7. Γενική βούληση
Η. Νικητές του Ναπολέοντα	8. Ανεξιθρησκεία

A.	B.	Γ.	Δ.	Ε.	Στ.	Z.	Η.

B. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης A με αυτά της στήλης B που έχουν νοηματική ή και σημασιολογική σχέση.

Στήλη A΄	Στήλη B΄
A. Γενική Βούληση	1. Καμιά εξουσία δεν μπορεί να τα καταργήσει.
B. Κοινωνικό Συμβόλαιο	2. Εκτελεστική-νομοθετική-Δικαστική
Γ. Φυσικά δικαιώματα	3. Συμμετοχή του λαού στη λήψη των αποφάσεων
Δ. Διάκριση των εξουσιών	4. Απόρριψη κάθε αυθεντίας
Ε. Ντεϊσμός	5. Δικαίωμα αντίστασης
Στ. Διαφωτισμός	6. Ο Θεός δημιουργός αλλά δεν παρεμβαίνει στις ανθρώπινες υποθέσεις.

A.	B.	Γ.	Δ.	Ε.	Στ.

Γ. Να τοποθετήσετε τα γεγονότα που σας δίνονται, βάζοντάς τα στη σωστή χρονική σειρά. Να ξεκινήσετε από το παλαιότερο και να καταλήξετε στο νεότερο:

A. Μάχη του Γιορκτάουν

B. Κατάληψη της Βαστίλης

Γ. Ο Βασιλιάς Λουδοβίκος ΙΣΤ΄ συγκαλεί συνέλευση την τάξεων.

Δ. Όρκος του Σφαιριστηρίου

E. Ιερή Συμμαχία

Στ. Αυτοανακηρύχτηκε Συντακτική Συνέλευση.

Z. Μάχη στο Λέξινγκτον

H. Κατάληψη των ανακτόρων των Βερσαλλιών

Θ. Συνέδριο της Βιέννης

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

Δ. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος», δίπλα από κάθε πρόταση.

Η αντίδραση των αποίκων στους φόρους του τσαγιού, υπήρξε από τις σημαντικότερες αφορμές της Αμερικανικής επανάστασης.	
Με το Γαλλικό Σύνταγμα του 1791 θεμελιώθηκε η απόλυτη μοναρχία.	
Η ήττα των Άγγλων στη μάχη του Γιόρκταουν σήμανε και το τέλος της Αμερικανικής Επανάστασης.	
Το εξωτερικό εμπόριο των αποικιών δεν ελεγχόταν πλήρως από την Αγγλία.	
Οι άποικοι δεν εκπροσωπούνταν στο αγγλικό κοινοβούλιο.	
Οι αποικίες δεν είχαν μεταξύ τους ουσιαστικές διαφορές στην οικονομική και αστική ανάπτυξη.	
Μετά τη Γαλλική επανάσταση τα συμφέροντα της αστικής τάξης προωθήθηκαν αποφασιστικά και η απολυταρχία κλονίστηκε σε όλη σχεδόν την Ευρώπη.	

Ε. Συμπληρώστε τα κενά:

◆ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

- ★ Η Αγγλία υποχρεώθηκε να αναγνωρίσει τις αποικίες (συνθήκη Βερσαλιών, 1783) ως κράτος με το όνομα
- ★ Το Σύνταγμα των ΗΠΑ (1787) ανακήρυξε τη χώρα και βασίστηκε στην αρχή της
- ★ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ:
Κεντρική κυβέρνηση: Αποφασίζει για την, την και την
- Πολιτείες:** Ρυθμίζουν ζητήματα,, και
- Νομοθετική εξουσία:** Ασκείται από το α. Γερουσία β. Βουλή των Αντιπροσώπων
- Εκτελεστική εξουσία:** Ασκείται από τον, ο οποίος εκλέγεται από σώμα με δικαίωμα μίας επανεκλογής.

✦ *Πρώτος Πρόεδρος των ΗΠΑ εκλέχτηκε ο Τζορτζ Ουάσινγκτον το 1789.*

Δικαστική εξουσία: Ορίστηκε να είναι και

◆ ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

- ★ Η Συντακτική ψήφισε, το 1791, το πρώτο σύνταγμα της Γαλλίας εγκαθιδρύοντας το πολίτευμα της
- ★ Το έθνος ανακηρύχτηκε και ως νομοθετικό σώμα ορίστηκε η, που θα προέκυπτε από εκλογές. Δικαίωμα ψήφου, όμως, αναγνωρίστηκε μόνο σε όσους κατείχαν και πλήρωναν
- ★ Η εξουσία ανατέθηκε στον και σε έξι
- ★ Η δικαστική εξουσία αφαιρέθηκε από τον και κηρύχθηκε
- ★ Η περίοδος 1789 - 1815 αποτελεί τομή στην ευρωπαϊκή και την παγκόσμια ιστορία.

Συγκεκριμένα:

- ★ Τα συμφέροντα της προωθήθηκαν αποφασιστικά .
- ★ Η γκρεμίστηκε στη Γαλλία και κλονίστηκε στην υπόλοιπη
- ★ Αναπτύχθηκε η ιδέα ότι τα όρια του και του πρέπει να συμπίπτουν. Έτσι γεννήθηκε η σύγχρονη έννοια
- ★ Τα προνόμια των και του καταργήθηκαν και επικράτησε η άποψη ότι όλοι οι άνθρωποι γεννιόνταν έχοντας τουλάχιστον τα ίδια

- ★ Το συνέδριο της Βιέννης συγκλήθηκε από τους νικητές του ,
ώστε να εξασφαλιστεί μια βιώσιμη , η ανασυγκρότηση της
..... και η καταστολή των ιδεών.
- ★ Η Ιερή Συμμαχία (Νοέμβριος 1815) ιδρύθηκε από τη , την
και την
- ★ Οι περισσότεροι επανήλθαν στους θρόνους τους
(εποχή της Παλινόρθωσης, 1815-1830).
- ★ Ωστόσο, οι αρχές της γαλλικής επανάστασης είχαν αποκτήσει πλέον
στους ευρωπαϊκούς λαούς.

Στ. Να δώσετε κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω:

1. Αναγέννηση (ορισμός)
2. Ανθρωπισμός (ορισμός)
3. Διαφωτισμός. (ορισμός)

Ζ. Αφού μελετήσετε το πιο κάτω παράθεμα και τη γελοιογραφία και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις :

(α) Να εξηγήσετε αναλυτικά την κοινωνική κατάσταση που επικρατούσε στη Γαλλία τον 18^ο αιώνα πριν την επανάσταση.

Ποιος θα τολμούσε να ισχυριστεί ότι η Τρίτη Τάξη δεν περιλαμβάνει μέσα της όλα εκείνα που χρειάζονται για να σχηματιστεί ένα τέλειο έθνος; Είναι ο δυνατός και θαρραλέος άνδρας που το ένα του χέρι είναι ακόμη αλυσοδεμένο. Αν καταργούσαμε τους προνομιούχους, το έθνος δε θα έχανε τίποτε, απεναντίας θα κέρδιζε. Επομένως τι είναι η Τρίτη Τάξη; Το παν, αλλά ένα παν περιορισμένο και καταπιεσμένο. Τι θα γινόταν χωρίς τους προνομιούχους; Το παν, αλλά ένα παν ελεύθερο και ακμαίο. Τι δε θα μπορούσε να γίνει χωρίς αυτήν, όλα θα βάνιζαν καλύτερα χωρίς τους άλλους.

Αβάς Ιεγιάς, Τι είναι η Τρίτη Τάξη (1789)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

H. Να κυκλώσετε τη σωστή απάντηση:

1. Οι ΗΠΑ αναγνωρίστηκαν ως ανεξάρτητο κράτος από την Αγγλία το:

- α) 1783 (Συνθήκη των Βερσαλλιών)
- β) 1815 (Συνέδριο της Βιέννης)
- γ) 1830 (Πρωτόκολλο της Ανεξαρτησίας)

2. Η Γαλλική επανάσταση ξέσπασε το:

- α) 1769
- β) 1794
- γ) 1789

3. Το έργο «Νέα Πολιτική Διοίκηση» ήταν του:

- α) Κοραή
- β) Ανώνυμου
- γ) Ρήγα Βελεστινλή

4. Η Φιλική Εταιρεία ιδρύθηκε στη/στο:

- α) Οδησσό
- β) Λονδίνο
- γ) Βιέννη

5. Η Μάχη στο Δραγατσάνι (1821) είχε ως επικεφαλής τον:

- α) Κολοκοτρώνη
- β) Υψηλάντη
- γ) Παπαφλέσσα.

Θ. Αφού μελετήσετε την πιο κάτω πηγή και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις να εξηγήσετε:

(α) πότε συντάχθηκε η Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας και ποιοι οι συντάχτες της;

(β) ποιες ιδέες του Διαφωτισμού απηχούσε;

Απόσπασμα από τη Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας

«θεωρούμε ως αναμφισβήτητες τις παρακάτω αλήθειες: όλοι οι άνθρωποι γεννήθηκαν ίσοι και ο Δημιουργός τους προίκισε με ορισμένα αναπαλλοτρίωτα δικαιώματα. Σ' αυτά περιλαμβάνονται η ζωή, η ελευθερία και η επιδίωξη της ευτυχίας. Οι κυβερνήσεις εγκαταστάθηκαν από τους ανθρώπους για να εξασφαλίσουν αυτά τα δικαιώματα και η δίκαιη εξουσία πηγάζει από τη συγκατάθεση των κυβερνωμένων. Κάθε φορά που μια μορφή διακυβέρνησης αποδεικνύεται καταστροφική για το σκοπό αυτό, ο λαός έχει δικαίωμα να την αλλάξει ή να την καταργήσει και να εγκαταστήσει μια νέα κυβέρνηση. Η ιστορία του τωρινού βασιλιά της Μεγάλης Βρετανίας είναι η ιστορία μιας σειράς συνεχών αδικιών και σφετερισμών, που έχουν μόνο ως στόχο τους την εγκαθίδρυση μιας απόλυτης τυραννίας σε βάρος αυτών των πολιτειών.

Επομένως, Εμείς, οι αντιπρόσωποι των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, συναθροισμένοι σε Γενική Συνέλευση, δημοσιεύουμε και διακηρύσσουμε επίσημα στο όνομα και με την

εξουσιοδότηση του καλού λαού αυτών των Αποικιών ότι αυτές οι αποικίες έχουν το δικαίωμα να είναι κράτη ελεύθερα και ανεξάρτητα».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

A. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης A με αυτά της στήλης B.

Στήλη A	Στήλη B
A. Ρήγας Βελεστινλής	1. Υποστηρικτής των φιλελεύθερων ιδεών
B. Νικόλαος Σκουφάς	2. Καρπενήσι
Γ. Ανδρέας Μιαούλης	3. Γενικός Επίτροπος της Αρχής
Δ. Αδαμάντιος Κοραΐς	4. Δερβενάκια
Ε. Οδυσσεάς Ανδρούτσος	5. Νέα Πολιτική Διοίκηση
Στ. Αλέξανδρος Υψηλάντης	6. Αλαμάνα
Z. Θεόδωρος Κολοκοτρώνης	7. Ναυμαχία Γέροντα
H. Αθανάσιος Διάκος	8. Φιλική Εταιρεία
Θ. Μάρκος Μπότσαρης	9. Στερεά Ελλάδα
I. Γεώργιος Καραϊσκάκης	10. Χάνι Γραβιάς

A.	B.	Γ.	Δ.	Ε.	Στ.	Z.	H.	Θ.	I.

B. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης A με αυτά της στήλης B που έχουν νοηματική ή και σημασιολογική σχέση.

Στήλη A'	Στήλη B'
A. Φαναριώτες	Ενδιαφέρονταν για τη διάδοση των νεοτερικών ιδεών.
B. Προεστοί	Επιδίδονταν στη ληστεία.
Γ. Έμποροι και Καραβοκώρηδες	Καταλάμβαναν υψηλές θέσεις στην Οθωμανική διοίκηση.
Δ. Κλέφτες	Καλλιεργούσαν κρατικά ή ιδιωτικά κτήματα που ανήκαν σε Τούρκους.
Ε. Αρματολοί	Συγκέντρωναν τους φόρους από τους Έλληνες και τους απέδιδαν στους Οθωμανούς.
Στ. Αγρότες	Ένοπλα σώματα οργανωμένα από την Οθωμανική διοίκηση.

A.	B.	Γ.	Δ.	Ε.	Στ.

Γ. Να τοποθετήσετε τα γεγονότα που σας δίνονται, βάζοντας τα στη σωστή χρονική σειρά. Να ξεκινήσετε από το παλαιότερο και να καταλήξετε στο νεότερο:

1. Συνθήκη του Λονδίνου
2. Κήρυξη της επανάστασης στο Ιάσιο της Βλαχίας
3. Έξοδος του Μεσολογγιού
4. Μάχη στο Δραγατσάνι
5. Πρωτόκολλο της Ανεξαρτησίας
6. Ίδρυση Φιλικής Εταιρείας

1.	2.	3.	4.	5.	6.

Δ. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος», δίπλα από κάθε πρόταση.

1. Ο Νεοελληνικός διαφωτισμός είναι το κίνημα που αποσκοπούσε στην ιδεολογική προετοιμασία του αγώνα για την ελευθερία.	
2. Στην περίοδο από το φθινόπωρο του 1823 μέχρι τον Ιανουάριο του 1825, οι επαναστατημένοι Έλληνες είχαν τις περισσότερες και σημαντικότερες νίκες του Αγώνα.	
3. Μία ευκολία που είχαν οι Φιλικοί ήταν ότι λόγω των αλλαγών που έφερε η Γαλλική Επανάσταση, μπορούσαν να κάνουν ενέργειες φανερά, χωρίς μυστικότητα	
4. Ο Αδαμάντιος Κοραΐς υποστήριζε ότι από τη λαϊκή γλώσσα θα πρέπει να αφαιρεθούν ορισμένες λαϊκές και ξένες λέξεις.	
5. Κάτι που βοήθησε το έργο των Φιλικών είναι ότι το Οθωμανικό Κράτος αντιμετώπιζε σοβαρά εσωτερικά προβλήματα.	
6. Οι Σοσιαλιστές ήταν υπέρ της αβασίλευτης δημοκρατίας.	
7. Η μεγαλύτερη προσφορά του κινήματος του φιλελληνισμού ήταν η ενίσχυση του Αγώνα με την παρουσία και τη συστράτευση των φιλελλήνων.	
8. Κοινή στοιχεία ενός έθνους είναι η ιστορία, η γλώσσα, η θρησκεία.	
9. Την 9 ^η Ιουλίου άρχισε η σύλληψη και εκτέλεση επισκόπων και προκρίτων από ολόκληρη την Κύπρο.	

Ε. Να παρουσιάσετε:

(α) Τους λόγους που η Κύπρος δεν επαναστάτησε, μόλις ξέσπασε η ελληνική επανάσταση το 1821;

(β) Με ποιους τρόπους πρόσφεραν οι Κύπριοι στην ελληνική επανάσταση;

(γ) Ποια συναισθήματα προκάλεσε στον Κυπριακό λαό η ίδρυση του πρώτου ελληνικού κράτους;

Στ. Συμπληρώστε τα κενά:

- ★ Η επανάσταση αποφασίστηκε να ξεκινήσει από τις παραδουνάβιες ηγεμονίες (σημερινή Ρουμανία), γιατί εκεί δεν υπήρχεστρατός και γιατί λίγο βορειότερα βρισκόταν στρατός που υπήρχε ελπίδα ότι θα βοηθούσε. Παράλληλα, προσεγγίστηκαν διάφοροι ηγέτες για να εξασφαλιστεί η συμμετοχή τους στην επανάσταση.
- ★ Η επανάσταση στις ηγεμονίες απέτυχε γιατί οι Έλληνες των Ηγεμονιών δεν ανταποκρίθηκαν και η δεν προχωρούσε. Ο τσάρος την επανάσταση και επέτρεψε την τουρκικού στρατού στις Ηγεμονίες για την καταστολή της. Ο πατριάρχης, πιεζόμενος από τον σουλτάνο όσους συμμετείχαν στο κίνημα.
- ★ Οι Δυνάμεις, δηλαδή η, η και η, παρακινήμενες από δικούς τους λόγους, αποφάσισαν με τη συνθήκη του..... (6 Ιουλίου 1827), την και τη δημιουργία κράτους.
- ★ Στις 22 Ιανουαρίου / 3 Φεβρουαρίου 1830 υπογράφηκε από την, τη και τη το, η πρώτη επίσημη διεθνής διπλωματική πράξη που αναγνώρισε την Ελλάδα ως κράτος και

Ζ. Αφού μελετήσετε το πιο κάτω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις να εξηγήσετε αναλυτικά:

(α) Από ποιες δυνάμεις πολιορκήθηκε το Μεσολόγγι και ποιες ήταν οι συνθήκες διαβίωσης των πολιορκημένων;

(β) Ποιο το αποτέλεσμα της πολιορκίας του Μεσολογγίου και τι απήχηση είχε για την Ευρώπη;

«Ερευνώντας με τη σειρά όλα τα σπίτια, βρήκαμε αρκετές ποσότητες αλεύρι. Αυτό μοιράστηκε μ' ένα φλιτζάνι ως μέτρο. Εμοίρασαν κι από ένα φλιτζάνι κουκιά. Αρχισαν λοιπόν να σμίγουν αυτό το λίγο κουκί και αλεύρι στον τέντζερη και να βάνουν μέσα και καβούρια... Ένας γιατρός εμαγείρευσε το σκύλο του με λάδι, από το οποίο είχαμε αρκετό και επαινούσε το φαγί του ότι ήταν το πιο νόστιμο. Οι στρατιώτες τότε πια άρπαζαν οποιονδήποτε σκύλο ή γάτα έβρισκαν στο δρόμο. Όμως, από τις 15 του Μάη αρχίσαμε τις πικραλήθρες, χορτάρι της θάλασσας. Το βράζαμε πέντε φορές ως ότου έβγαινε η πικράδα και το τρώγαμε με ξίδι και λάδι σαν πατάτα αλλά και με ζουμί από καβούρια. Επιδοθήκαμε και στους ποντικούς και ήταν τυχερός αυτός που μπορούσε να πιάσει έναν. Βατράχια, δυστυχώς δεν βρήκαμε. Από την έλλειψη τροφής αύζαιναν οι αρρώστιες: πονόστομος και αρθρίτιδα».

Νικολάου Κασομούλη, *Ενθυμήματα Στρατιωτικά, εισαγωγή-σημειώσεις Γιάννης Βλαχογιάννης, τόμ. 2, Αθήνα 1998, σσ. 241-242*

Η. Αφού μελετήσετε τις πιο κάτω πηγές και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις να εξηγήσετε:

(α) Σε ποιο ιστορικό γεγονός της ελληνικής επανάστασης αναφέρονται και οι δύο πηγές;

(β) Να γράψετε δύο (2) επιχειρήματα με τα οποία ο Κολοκοτρώνης προσπαθεί να πείσει τους αγωνιστές του να μην ξεσηκωθούν εναντίον των προκρίτων.

(γ) Ποια κοινό επιχείρημα χρησιμοποιούν ο Κολοκοτρώνης και ο Μακρυγιάννης για να εκφράσουν την αντίθεσή τους στο γεγονός αυτό;

(δ) Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις να δώσετε άλλες δύο αιτίες που οδήγησαν στο πιο πάνω ιστορικό γεγονός.

Ο Κολοκοτρώνης μιλά σε αγωνιστές που απειλούσαν προκρίτους

Έλληνες! Είμαι κι εγώ σύντροφός σας. Αλλά πρώτα να με ακούσετε που θα σας μιλήσω. [...] Γιατί θέλουμε να χάσουμε την πατρίδα μας σκοτώνοντας ο ένας τον άλλο; Εμείς εσηκώσαμε τ' άρματα για τους Τούρκους και ακουστήκαμε στην Ευρώπη ότι σηκώθηκαν οι Έλληνες για τους τυράννους [...]. Αν σκοτώσουμε τους προεστούς, τι θα μας πουν τότε; Θ' ακουστή σ' όλον τον κόσμο και θα μας πουν τα βασίλεια ότι τούτοι δεν σηκώθηκαν για την πατρίδα και την ελευθερίαν τους, αλλά για να σκοτωθούνε συνατοί τους [ενν. αναμεταξύ τους]. [...] Θα μας πούνε Καρμπουνάρους, ρέμπελους κι ακατάστατους και κανένας δεν θα μας βοηθήσει [...].

Δ. Κόκκινος, Η Ελληνική Επανάσταση, Μέλισσα, Αθήνα 1959-1960, τόμ. 1, σ. 479-480.

Περιγραφή της τακτικής των κοτζαμπάσηδων από τον Ι. Μακρυγιάννη στα Απομνημονεύματά του

«Τ' είναι αυτά όπου κάνετε, αδελφοί; τους λέγω. Εσύ σαι ο Ζαΐμης, εσείς είσαστε οι Λοντιγαίοι, οι Νοταραίγοι και οι άλλοι σημαντικοί της πατρίδος; Δεν χορτάσετε τόσους μήνους σκοτώνοντας τους καλύτερους Έλληνες δια τα κέφια σας, δια τους νόμους σας; Τι αμαρτίες είχαμε εμείς οι δυστυχισμένοι Ρουμελιώτες να σκοτωθούμε όλοι δια το κέφι σας; [...] Εγώ από δικό μου μέρος θα πάρω τους συντρόφους μου να πάγω εις την πατρίδα μου να σκοτωθώ με τους Τούρκους και όχι με τους αδελφούς μου. Τότε με παίρνει ο Ζαΐμης και πάμε σ' έναν οντά και μου λέγει μη φωνάζω κι ακούσουνε και οι άλλοι Ρουμελιώτες και φωνάζουν κι αυτοί και ν' ακολουθήσω την συντροφιά τους και να μου δώσουν χίλια γρόσια τον μήνα μιστόν· «Πενήντα χιλιάδες να μου δώσετε, κρέας δια εμφύλιον πόλεμον δεν πουλώ». Και σηκώθηκα κι έφυγα»

Βασίλης Κρεμμυδάς, Ιστορία Νεότερη – Σύγχρονη, Ελληνική – Ευρωπαϊκή και Παγκόσμια, ΟΕΔΒ, Αθήνα 1985, σελ. 199

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

A. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης A με αυτά της στήλης B.

ΣΤΗΛΗ A	ΣΤΗΛΗ B
A. Ανδρέας Μιαούλης	1. Απαίτηση παραχώρησης συνταγματικών ελευθεριών.
B. Ι. Καποδίστριας	2. 3 ^η Σεπτεμβρίου 1843
Γ. Δημήτριος Καλλέργης	3. Ανατίναξη στον Πόρο δύο μεγαλύτερων ελληνικών πολεμικών πλοίων
Δ. Κωνσταντίνος και Γεώργιος Μαυρομιχάλης	4. Ορφανοτροφείο Αίγινας
E. Αδαμάντιος Κοραΐς	5. Δολοφονία Καποδίστρια στο Ναύπλιο

A.		B.		Γ.		Δ.		E.	
----	--	----	--	----	--	----	--	----	--

B. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος», δίπλα από κάθε πρόταση.

1. Ο Ιωάννης Καποδίστριας εκλέχτηκε κυβερνήτης στην Ελλάδα από την Α' Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου.	
2. Η Ελλάδα αδυνατούσε να εξοφλήσει τα δάνειά της, με αποτέλεσμα οι Δυνάμεις να επιβάλουν οικονομικό έλεγχο στη χώρα και περικοπή των κρατικών δαπανών.	
3. Μετά την 3η Σεπτεμβρίου 1843, ο Όθωνας με δική του πρωτοβουλία προκήρυξε εκλογές για Εθνοσυνέλευση που θα ψήφιζε σύνταγμα.	
4. Ο Καποδίστριας δεν πήρε ποτέ εντολή επικύρωσης για να συγκεντρώσει στα χέρια του όλες τις εξουσίες.	
5. Η αντιπολίτευση κατά του Καποδίστρια δεν ήταν σθεναρή, καθώς όλοι αντιλαμβάνονταν τη δύσκολη θέση που βρισκόταν το ελληνικό κράτος.	
6. Ο Καποδίστριας δεν ίδρυσε Πανεπιστήμιο, γιατί πίστευε ότι στη δεδομένη στιγμή η εκπαίδευση θα έπρεπε να παρέχει, πρώτα απ' όλα, βασικές γνώσεις και επαγγελματική κατάρτιση.	
7. Όταν ανέλαβε τη διοίκηση ο Καποδίστριας, είχε ξεκαθαρίσει ότι η Ελλάδα θα ήταν κράτος αυτόνομο και είχαν καθοριστεί τα σύνορά της.	
8. Ο Καποδίστριας συγκέντρωσε στα χέρια του όλες τις εξουσίες, προκειμένου να αντιμετωπίσει αποτελεσματικότερα τα επείγοντα προβλήματα της χώρας.	

Γ. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με αυτά της στήλης Β που έχουν νοηματική ή και σημασιολογική σχέση.

Στήλη Α΄	Στήλη Β΄
Α. Αλληλοδιδασκτικά σχολεία	1. Παρείχαν γενικότερες γνώσεις.
Β. Πρότυπον Σχολείον	2. Γεωργική σχολή
Γ. Χειροτεχνεία	3. Όσοι θα ακολουθούσαν ανώτατες σπουδές σε ευρωπαϊκά πανεπιστήμια
Δ. Πρότυπον Αγροκήπιο	4. Παρείχαν βασικές γνώσεις.
Ε. Ελληνικά σχολεία	5. Παρείχαν τεχνικές γνώσεις.
Στ. Κεντρικό Σχολείο	6. Όσοι ήθελαν να γίνουν δάσκαλοι για τα αλληλοδιδασκτικά σχολεία.

Α.	Β.	Γ.	Δ.	Ε.	Στ.

Δ. Να συμπληρώσετε τα κενά:

- ★ Ο Καποδίστριας σχημάτισε ένα πρώτο ταμείο, το οποίο προήλθε από εισφορές τουκαι Επίσης, με τη συνεργασία του φίλου του Γαλλοελβετού τραπεζίτη Εϋνάρδου, ίδρυσε και έκοψε , τον Παράλληλα, εφάρμοσε αυστηρή στις δημόσιες και επιχείρησε να εκσυγχρονίσει τη , εισάγοντας νέες και νέες

Ε. Με βάση το παράθεμα και τις ιστορικές σας γνώσεις, να περιγράψετε την κατάσταση της Ελλάδας κατά το 1828, όταν αναλαμβάνει την κυβέρνηση ο Ιωάννης Καποδίστριας.

«... Η δε κατάσταση της Ελλάδος υπήρχεν αθλιεστάτη εις τον ανώτατον βαθμόν, ενώ ήλθεν ο Κυβερνήτης. Πρώτον χρήματα δεν υπήρχον, δεύτερον η Πελοπόννησος όλη κατερειπωμένη από τους Άραβας και αι οικίαι πυρπολημένοι, ...Η Στερεά Ελλάς άπασα εις την εξουσίαν των Τούρκων..., η θάλασσα καταπλακωμένη από την πειρατείαν, ...και μ' όλας ταύτας τας συμφοράς και δυσχερείας ανεδέχθη ο μέγας άνθρωπος την κυβέρνησιν του τόπου και το κύριον αντικείμενον του εστάθη να επισυνάξη όλους τους οπλοφόρους της Στερεάς Ελλάδος, να τους κατατάξη υπομισθίους (=μισθωτούς), ... και... να τους μεταχειρισθή διά την απελευθέρωσιν της Στερεάς Ελλάδος».

Α. Κοντάκης, Απομνημονεύματα, Βασίλη Κρεμμυδά, Ιστορία Νεότερη- Σύγχρονη, Ελληνική-Ευρωπαϊκή- Παγκόσμια, Γ΄ Γυμνασίου, ΟΕΔΒ, Αθήνα 1984.

Στ. Με βάση το πιο κάτω παράθεμα της, την εικόνα που ακολουθεί και τις ιστορικές σας γνώσεις να απαντήσετε:

- (α) Σε ποιο ιστορικό γεγονός αναφέρονται;
- (β) Ποιοι λόγοι οδήγησαν σ' αυτό το γεγονός;
- (γ) Ποιο αποτέλεσμα είχε το γεγονός αυτό;

«Εν τούτοις το πλήθος ηύξανε εις την πλατείαν και αι κραυγαί εγίνοντο ζωηρότεραι. Ουδεμία δε σύγχυσις συνέβαινεν. Οι στρατιώται ακίνητοι, εις ην τάξιν ήσαν παρατεταγμένοι, ετήρουν πειθαρχίαν και ευταξίαν απαραδειγμάτιστον, ο δε λαός περιεφέρετο κραυγάζων χωρίς να πειράζη κανένα, ουδ' αυτούς τους ανθρώπους καθ' ων εκινείτο. Ενώ δε τις των παρευρισκομένων, διακρίνας δύο αξιωματικούς Βαυαρούς προσερχομένους, ανεβόησε και έσυρε την προσοχή των ανθρώπων προς αυτούς, ο υπολοχαγός, Τολμίδης, πλησιάσας τους έλαβεν από τας χείρας και φοβούμενος τους διήγαγε δια του πλήθους και των στρατιωτών, χωρίς να κινήση τις να τους κακοποιήση. Όλοι ήσαν ενησχολημένοι να εκφράσωσι τον ενθοάσωσι τον ενθοσιασμόν των...»

Εφημερίδα Αθήνα, φυλ. 1047 (8.9.1843)

2. X. Μάρτενς, Η νύχτα της 3ης Σεπτεμβρίου 1843. Ο Καλλέργης έφιππος στο κέντρο· στο παράθυρο διακρίνεται ο Όθωνας.